

Соломаха В. М., канд. техн. наук,
доцент, кафедра менеджменту
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима
Гетьмана», Україна

Solomakha V.N., candidate of
engineering sciences, associate
professor, State university Vadim
Hetman KNEU, management
department, Ukraine

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ ЧОРНОЇ МЕТАЛУРГІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІ- ЧНОЇ КРИЗИ

DEVELOPMENT OF IRONWORKS UNDER CONDITIONS OF WORLD ECONOMIC CRISIS

Розглянуто основні тенденції розвитку підприємств ГМК України в кризовій ситуації, вказано основні проблеми галузі та запропоновано шляхи їх вирішення

The author has examined basic progress trends on enterprises of mining and smelting complex of Ukraine in crisis situation. It has been pointed out the main problems of the branch and suggested the ways of their solving

На сучасному етапі розвитку ринкових відносин в Україні реформування економіки супроводжується рядом дестабілізуючих явищ, у тому числі і в гірничорудній промисловості. Економічна криза у світі та в Україні, що почалася з середини 2008 р. і триває нині, призвела значну частину підприємств ГМК України до дестабілізації їх діяльності: знизилась продуктивність праці та ефективність виробництва, підсилилась криза платоспроможності; більшість підприємств, або значно зменшили об'єм випуску продукції, або припинили свою діяльність взагалі; різко знизилась конкурентоспроможність галузі, що спричинило дестабілізацію фінансово-економічного стану держави в цілому. Із-за браку інвестиційного капіталу не можуть поповнюватись і підтримуватись на належному рівні основні фонди промислових підприємств. Водночас, серйозну загрозу металургійній галузі України, як і раніше, створює Китай, доля якого в світовому об'ємі виробництва металопродукції складає вже 36 % [1].

Протягом перших семи місяців 2008 р. металургійні підприємства працювали досить стабільно. Темпи зростання випуску металопродукції були у межах 104—105 % порівняно з аналогічним періодом попереднього року. За вказаний період було реалізовано металопродукції у грошовому виразі в 1,6 разу більше, ніж за аналогічний період 2007 р.; об'єм виробництва товарної продукції в діючих цінах 2008 р. склав 91,7 млрд грн.

Прояв економічної кризи в металургійній галузі України жваво розпочався з другого півріччя 2008 р. Попит на металопродук-

цію на світовому ринку металу різко впав з осені 2008 р. Ціни на металопродукцію з літа 2008 р. знизилися з \$1100—1200 за тону сталі до \$300—500. Багато підприємств при цьому працювали збитково [2]. Внутрішній ринок металопрокату в Україні теж значно зменшив об'єм споживання.

Зниження об'ємів виробництва металопродукції в Україні особливо різко почалося з серпня 2008 р. Так, виробництво чавуну, сталі і прокату в серпні 2008 р. склало відповідно 2736, 3204 і 2546 тис. т, що на 10,4; 12,6; та 12,7 % менше у порівнянні з аналогічними показниками липня 2008 р. Наслідком скорочення об'ємів виробництва металопродукції стало переведення працівників металургійних підприємств з жовтня 2008 р. на роботу з неповним робочим тижнем та оплату праці по тарифній ставці в умовах неповної зайнятості; у листопаді — перехід на 2—3-денний робочий тиждень, відправка працівників у неоплачувані відпустки і т. ін.

Отже, основними проблемами металургії України у 2010 р. являються:

- зниження конкурентоспроможності металопродукції підприємств її ГМК і, як наслідок, зниження глобального попиту на метал з осені 2008 р. та обвал світових цін на металопродукцію;

- високий ступінь зношування основних фондів (більше 70 %) і відставання технічного рівня металургійного виробництва від кращих світових досягнень;

- енергоємність металопродукції, що виробляється в Україні, майже у 1,5 разу вища, ніж у кращих світових виробників, що призводить до зниження її конкурентоздатності і втрат зовнішнього та внутрішнього ринків;

- значно нижчий вміст заліза в залізних рудах родовищ України, ніж Австралії, Південно-Африканської Республіки, Індії та Бразилії [3, 4];

- досить складні гірничо-геологічні умови залягання та розробки залізородних родовищ України вимагають значних об'ємів затрат на проведення вскришних робіт при відкритій та шахтній розробці родовищ, що значно підвищує собівартість залізородної сировини в Україні в порівнянні з показниками світових конкурентів.

Для подолання існуючих проблем у ГМК України та негативних їх наслідків необхідно:

1. Підвищити конкурентоспроможність металопродукції за рахунок технічного переоснащення, реконструкції основних фондів та втілення енергозберігаючих і природоохоронних інноваційних технологій.

2. Забезпечити високу якість залізорудної сировини доменних печей за рахунок удосконалення існуючих методів збагачення та окомковування залізних руд з використанням нових технологій.

3. Розширити внутрішній ринок споживання металопродукції шляхом використання її в сфері комунальних мереж, на залізничному транспорті, в сільському машинобудуванні тощо.

4. Для захисту вітчизняних виробників законодавчо забезпечити державне регулювання імпорту металопродукції та проводити чітку антимонопольну політику, яка має завадити імпортуванню в Україну близько 2 млн т металопродукту на рік, що за номенклатурою може виготовлятися власними виробниками.

5. Зберегти професійний склад, кількість робочих місць, рівень заробітної плати для працівників гірничо-металургійних підприємств, забезпечити покращення умов їх праці і т.ін.

Література

1. Штанский В.А. Конкурентоспособность металлургического комплекса России в долгодетней перспективе // Металлург. — 2008. — № 10. — С. 3—20.

2. Дружгерученко К. Сталева схватка // Контракти. — 2009. — С. 38—39.

3. Соломаха В.Н. Повышение конкурентоспособности железорудного сырья доменной плавки // Металлургическая и горнорудная промышленность. — 2008. — № 2. — С. 8—9.

4. Соломаха В.Н. Определение оптимального содержания составляющих извести в шихте окомкования для получения окатышей конкурентоспособных на современном рынке доменного сырья // Металлургическая и горнорудная промышленность. — 2007. — № 2. — С. 8—10

Сопенюк О.М.,
викладач, ОДЕУ, Україна

Sopenyk O.M.
Lecturer, OSEU, Ukraine

СПРИЯННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ БРОКЕРІВ ІННОВАЦІЙНОМУ РОЗВИТКОВІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

THE ASSISTANCE OF TECHNOLOGICAL BROKERS TO DOMESTIC COMPANIES' INNOVATIVE DEVELOPMENT

Розглянуто проблеми технологічного брокерства в Україні. Запропоновано шляхи щодо активізації їхньої діяльності.

The problems of Ukrainian technological brokerage's development is considered. The ways to intensify its activity are suggested